

Daj življenju priložnost

Slovenski transplantacijski program 2014

DONORSKI CENTRI PO SLOVENIJI

Zavod RS za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant je nefrofitna organizacija, ki deluje pod okriljem Ministrstva RS za zdravje. Je osrednja ustanova, ki povezuje nacionalni program zdravljenja s presaditvijo delov človeškega telesa. Temeljne naloge in pooblastila Zavoda so:

- pospeševanje transplantacijskega programa,
  - vključno s pridobivanjem organov, tkiv in celic,
  - koordinacija transplantacijske dejavnosti na nacionalni in mednarodni ravni,
  - nadzor nad izvajanjem vseh aktivnosti na področju transplantacijske dejavnosti v Sloveniji.
- Zavod torej usmerja in razvija strokovne, pravne, organizacijske, znanstveno-raziskovalne, nadzorne in javno-osveščevalne dejavnosti povezane s transplantacijsko medicino v Sloveniji. Prav tako deluje kot centralna koordinacijska pisarna nacionalne transplantacijske mreže (NTM) in zagotavlja njeno neprestano in nemoteno delovanje: med drugim sta dva centralna transplantacijska koordinatorska na voljo 24 ur na dan vse dni v tednu. NMT povezuje dejavnosti transplantacijskih centrov (v UKC Ljubljana in UKC Maribor), donorskih bolnišnic (v Celju, Murski Soboti, Izoli, Novi Gorici, Ptuj, Novem mestu, Slovenj Gradcu in na Jesenicah) ter laboratorija za ugotavljanje tkivne skladnosti (ki deluje v sklopu Zavoda RS za transfuzijsko medicino). Od leta 2000 smo tudi članica v mednarodni mreži izmenjave organov in tkiv Eurotransplant, ki jo poleg Slovenije sestavljajo še Avstrija, Belgija, Hrvaška, Madžarska, Nemčija, Nizozemska in Luksemburg. Sodelovanje v veliki transplantacijski mreži je (tudi zaradi relativne majhnosti Slovenije) izjemno pomembno, saj omogoča solidarnostno pomoč mreže v nujnih primerih ter pripomore k boljšemu izidu pri presaditvah, zmanjšanju izgub organov ter prenosu najboljših kliničnih praks. Zaradi strokovnih kriterijev in nujnosti presaditve izmenjamo približno 60 % organov.

Postopki, ki vodijo od darovanja do presaditve dela človeškega telesa, so strokovno in organizacijsko zelo kompleksni in zahtevni. Tako za postopke posmrtnega odvzema kot za zdravljenje s presaditvijo morajo biti izpolnjeni številni medicinski, zakonodajni in drugi strokovni kriteriji. Uspešnost zdravljenja s tovrstno metodo pa zagotavljajo visoko usposobljene, motivirane in dobro organizacijsko usklajene strokovne ekipe kot tudi aktivna splošna javnost, ki podpira dejavnost s prostovoljnimi darovanjem organov in tkiv za namen zdravljenja po smrti.

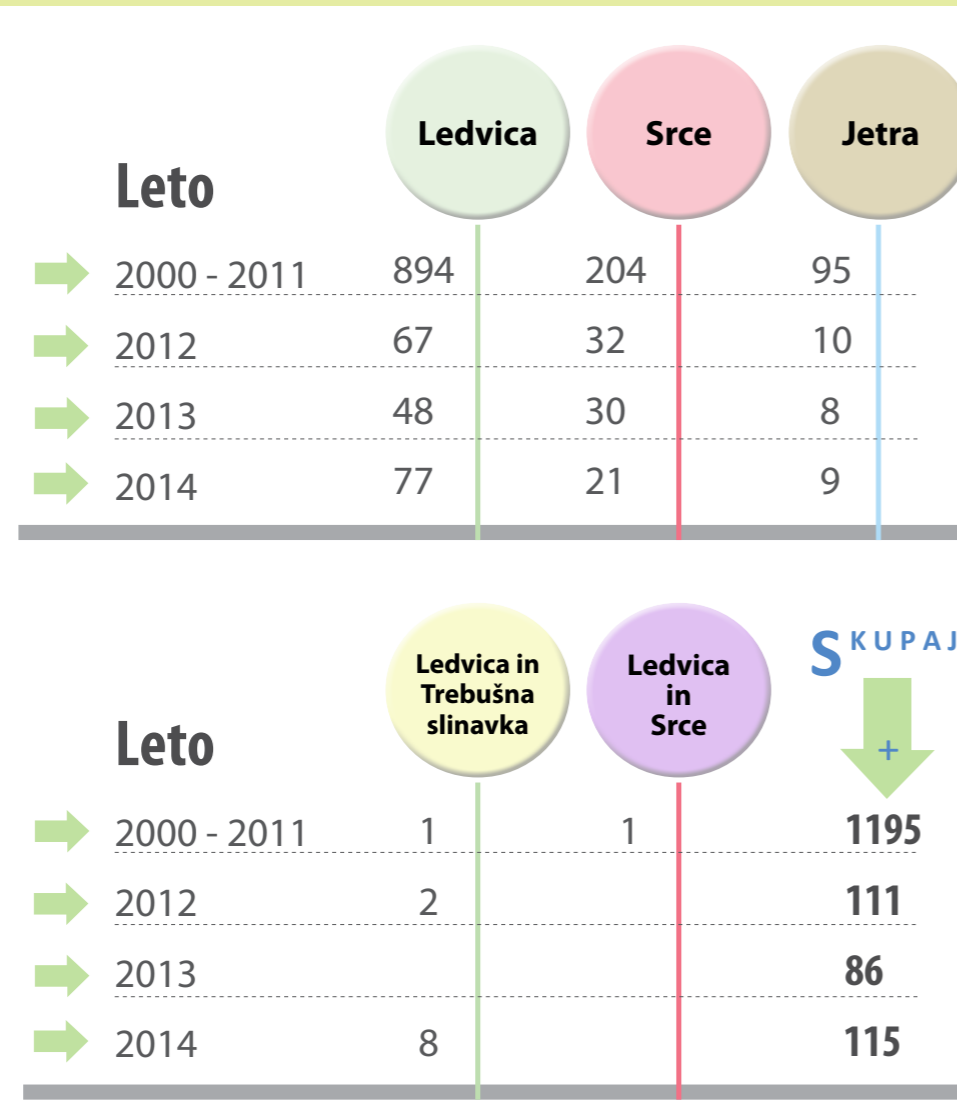
LOKACIJA SLOVENIJE V EVROPI

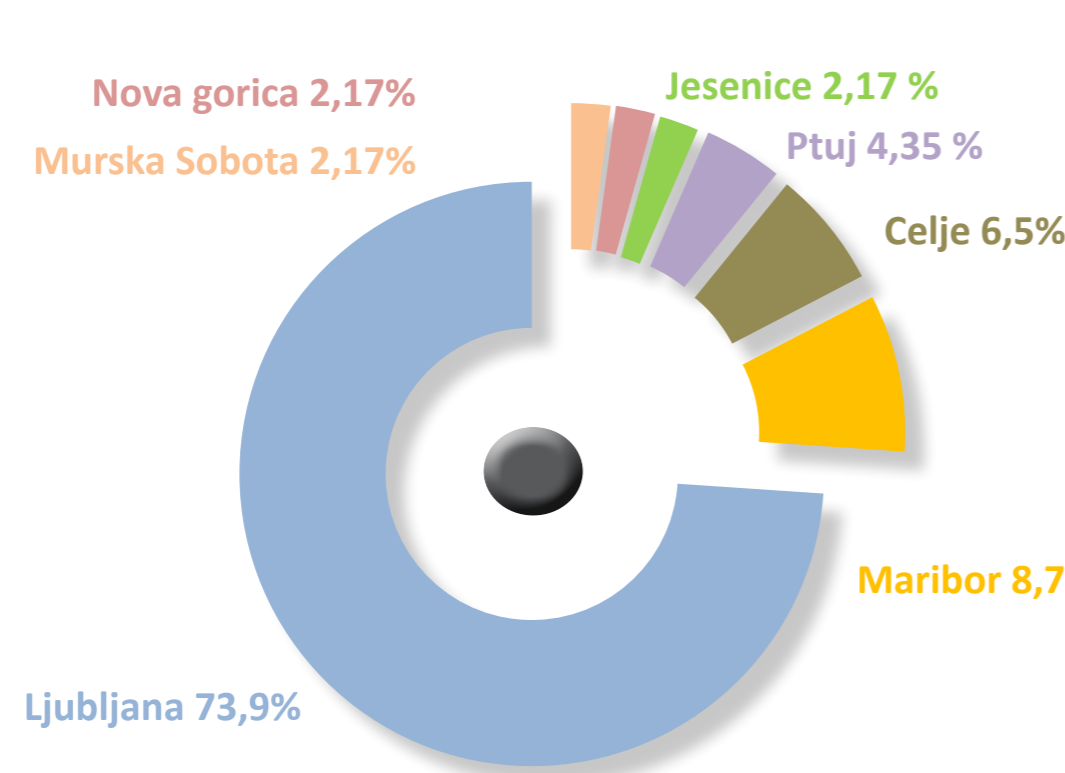
Sistem zdravljenja s presaditvijo je v Sloveniji popolnoma transparenten, strokoven ter definiran z nacionalnimi zakonodajnimi okviri, iz katerih je jasno razviden etičen imperativ ter zaščita pred zlorabo, tako darovalcev kot prejemnikov organov in tkiv. Pri razvoju dejavnosti Zavod Slovenija-transplant deluje v smeri ohranjanja ravnotežja med strokovno-etično odgovornostjo do prejemnikov in darovalcev ter sledenje napredku s tehtnimi premisli pri uveljavljanju novosti. Pri postopkih pridobivanja organov pa je namen razvijati in upoštevati najvišja etična načela, strokovnost, vrhunsko znanje in odlično organizacijo s ciljem pomagati čim večjemu številu bolnikov, ki za zdravljenje ali celo preživetje potrebujejo organ. O rezultatih uspešnega pretekega dela govorijo tudi številke: Že zadnjih nekaj let se glede na število umrlih darovalcev na milijon prebivalcev uvrščamo med prvih deset najuspešnejših držav na področju darovanja organov v Evropi. Prav tako dosega slovenska transplantacijska medicina vrhunske rezultate na področju presaditev src, saj smo po številu presajenih src na milijon prebivalcev prvi v svetu. V primerjavi z evropskim povprečjem dosegamo nadpovprečno dobre rezultate v preživetju bolnikov s presajeno ledvico, kakor tudi v preživetju ledvičnega presadka. Vabljeni k ogledu natančnejšega prikaza statističnih rezultatov transplantacijskega programa v Sloveniji v letu 2014.

PRIKAZ STATISTIČNIH REZULTATOV TRANSPLANTACIJSKEGA PROGRAMA V SLOVENIJI V LETU 2014

1. NACIONALNI ČAKALNI SPISEK ZA PRESADITVE ORGANOV (bolniki, registrirani na dan 31.12.2014)

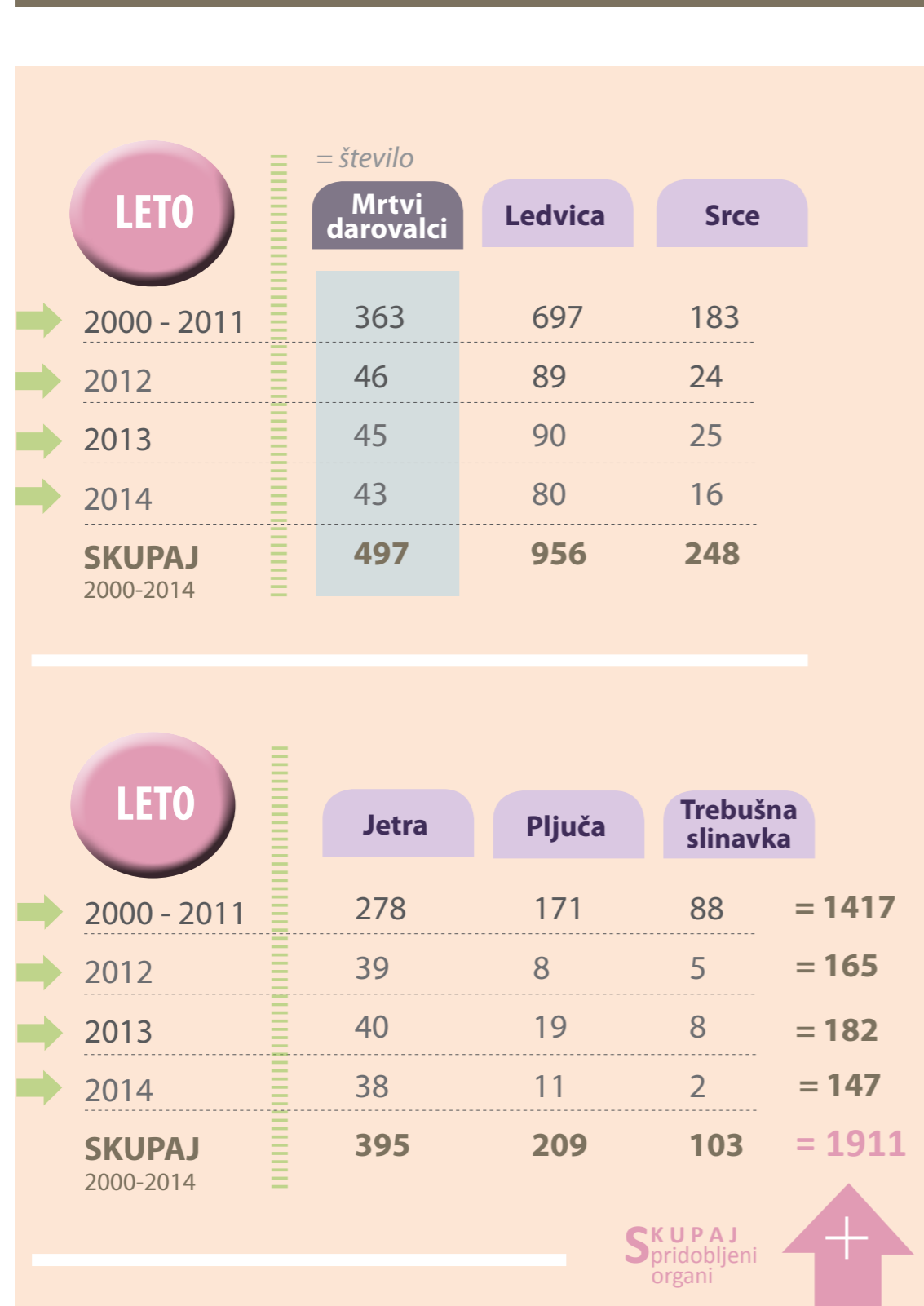
2. DONORSKI PROGRAM V DONORSKIH CENTRIH SLOVENIJE 2014 (v odstotnem deležu po donorskih centrih)

3. ŠTEVILO DEJANSKIH MRTVIH DAROVALCEV V LETU 2014

DRŽAVA/REGIJA	SLOVENIJA	EUROTRANSPLANT
• MD skupaj	43	2.041
• Št. prebivalcev (mio)	2.06	136.98
• MD/PMP	20,9	14,9

4. PRIDOBLJENI ORGANI OD LETA 2000 - 2014

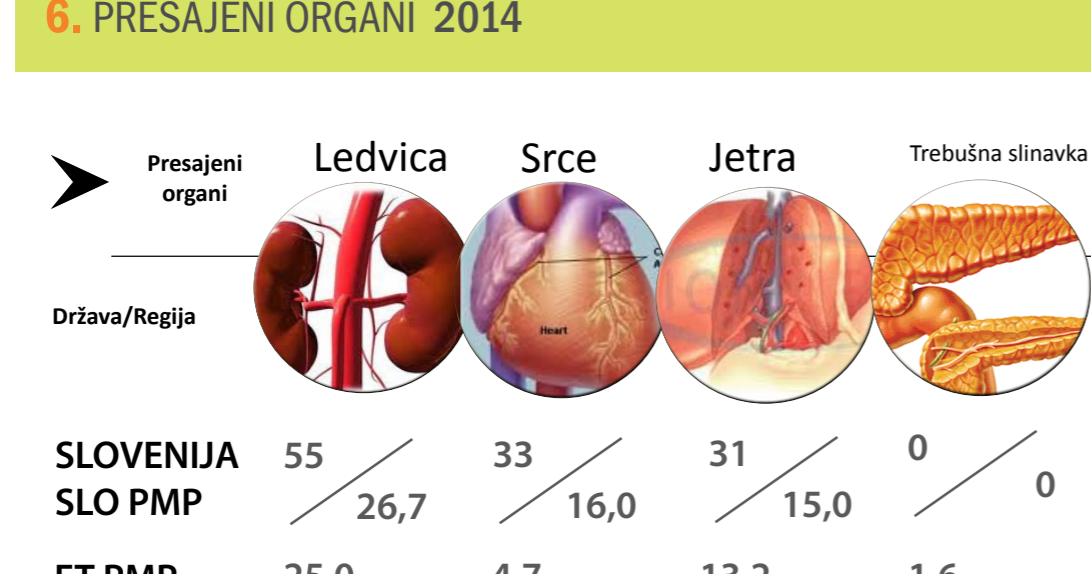

5. PRESAJENI ORGANI V SLOVENIJI OD 2000 - 2014

LETO	Ledvica MD*	Ledvica ŽD*	Srce	Jetra	Pljuča*	Trebušna slinavka	SKUPAJ
2000-2011	552	2	100	168	23	4	= 849
2012	62	0	28...	27	2	0	= 119
2013	60	0	30	21	8	4	= 123
2014	55	0	33	31	3	0	= 122
SKUPAJ	729	2	191	247	36	8	= 1.213

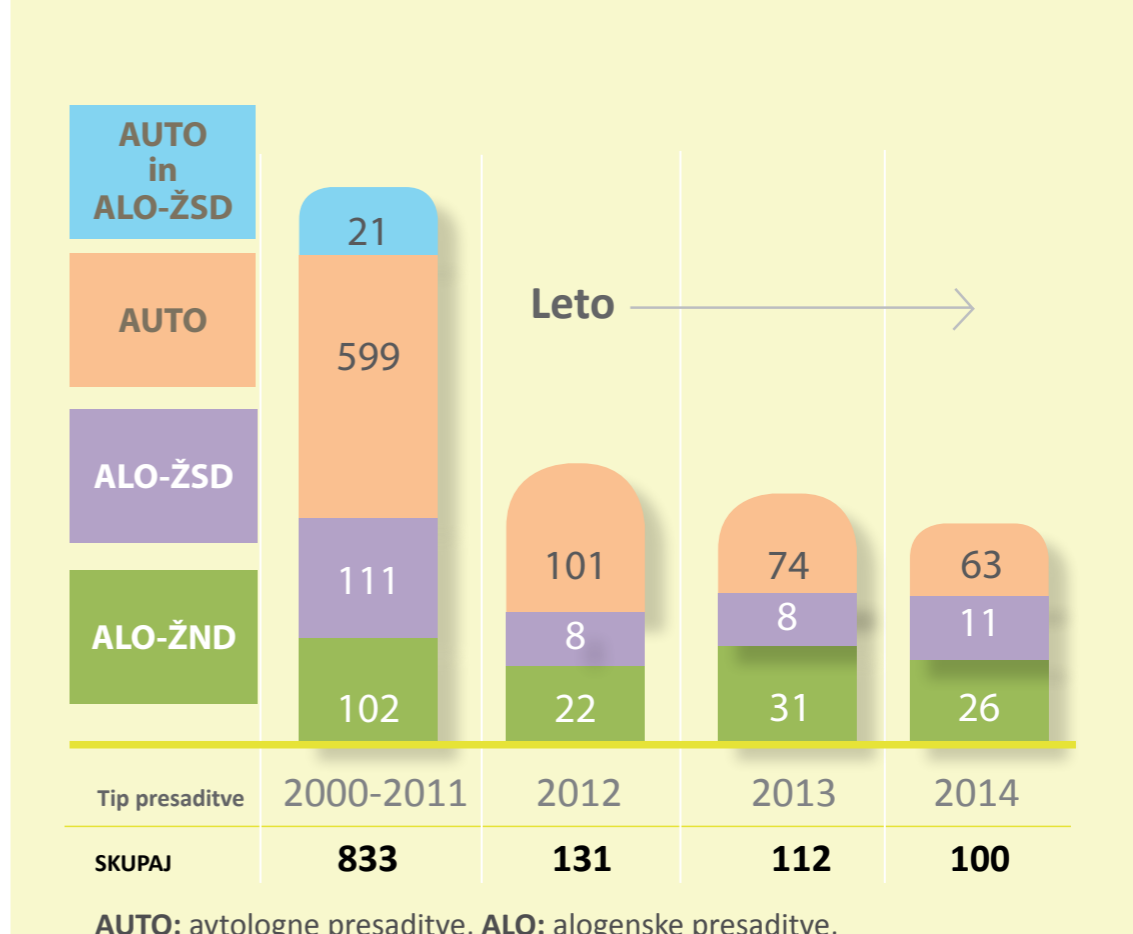
* Presaditve pljuč pri slovenskih bolnikih opravljene na Dunaju
 ** Ena presaditev pljuč v letu 2003 opravljena v UKC Ljubljana
 † (MD): Mrtvi darovalci, † (ŽD): Živi darovalci
 *** Eno srce je bilo skupaj s pljuči presajeno slovenskemu bolniku na Dunaju

6. PRESAJENI ORGANI 2014

PMP = na milijon prebivalcev
 EUROTRANSPLANT = Avstrija, Belgija, Hrvaška, Luksemburg, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Slovenija. Eurotransplant = 136,98 mio prebivalcev.

7. PRESADITVE KRVOTVORNNIH MATIČNIH CELIC (KMC) V SLOVENIJI OD 2000-2014

AUTO: avtologne presaditve, ALO: alogenske presaditve, ŽSD: živi sorodni darovalci, ŽND: živi nesorodni darovalci

8.a ŠTEVILO MRTVIH DAROVALCEV NA MILIJON PREBIVALCEV V SLOVENIJI IN PRIMERJAVA Z OSTALIMI DRŽAVAMI EUROTRANSPLANTA 2014

DRŽAVA	Št. MD - mio. preb 2014
• Hrvaška	33,9
• Belgija	25,2
• Avstrija	24,3
• Slovenija	20,9
• Nizozemska	16,1
• Nemčija	10,5
• Luksemburg	7,3
• Madžarska	20,1

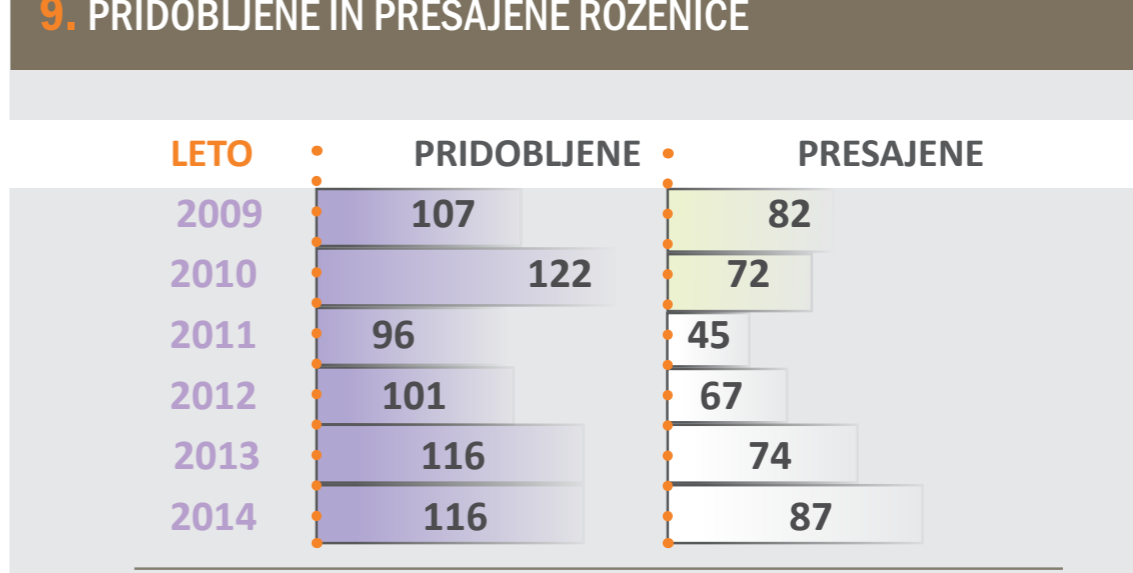
Vir podatkov: Eurotransplant statistic 2014

8.b ŠTEVILO PRESAJENIH ORGANOV NA MILIJON PREBIVALCEV V SLOVENIJI IN PRIMERJAVA Z OSTALIMI DRŽAVAMI EUROTRANSPLANTA 2014

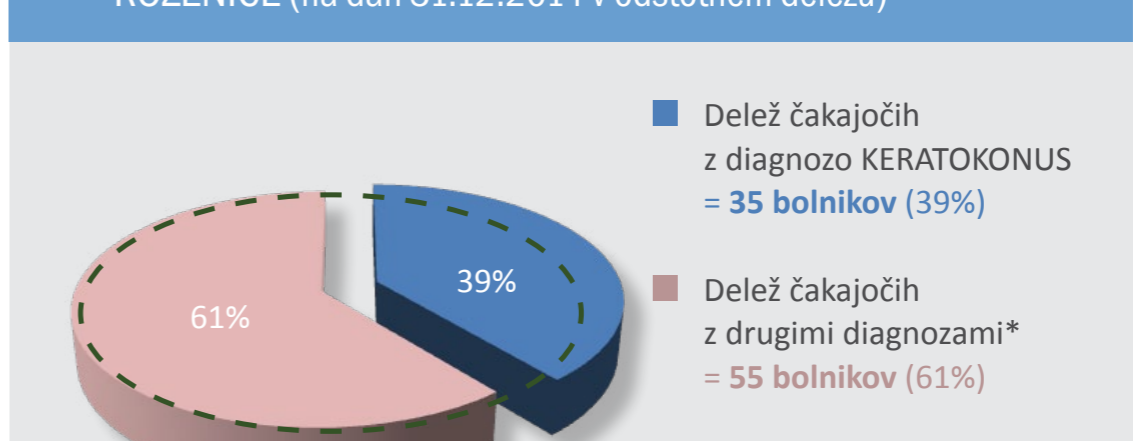
DRŽAVA	Ledvica	Jetra	Srce	Št. PO / mio. preb 2014
• Hrvaška	43,6	29,4	8,0	80,5
• Belgija	37,0	24,2	7,3	73,0
• Avstrija	44,1	16,7	7,9	83,1
• Slovenija	26,7	15,0	16,0	57,3
• Nizozemska	27,7	10,2	3,0	46,4
• Nemčija	18,7	11,6	3,8	37,5
• Madžarska	34,5	7,6	5,9	47,9

Vir podatkov: Eurotransplant statistic 2014

9. PRIDOBLJENE IN PRESAJENE ROŽENICE

10. ČAKALNI SEZNAM BOLNIKOV ZA TRANSPLANTACIJO ROŽENICE (na dan 31.12.2014 v odstotnem deležu)

* Poškodbe, degeneracija, retransplantacija, makule roženice, distrofija Fuchs, endotelna distrofija, cornea guttata, afaka in psevdofaka, keratopatija bullosa, vnetja, drugo

11. ŠTEVILO UPORABLJENIH TKIV IN CELIC

VRSTA TKIVA	Koža	Kosti	MKP*	Hrstanec	RC**
2009	36	23	12	15	1450
2010	10	47	0	0	2018
2011	14	57	2	3	29.353
2012	34	97	2	7	23.330
2013	67	59	3	4	23.506
2014	23	62	4	9	27.271
SKUPAJ	184	345	23	38	106.928

MKP* Mehko kostni presadki
 RC** Reprodukcijske celice

GRADIVO ZBRALI IN UREDILI

Zavod RS za presaditve organov in tkiv, Slovenija-transplant, Zaloška 7, 1000 Ljubljana

Gradivo zbrali in uredili
 Danica Avsec, Barbara Uštar, Gorazd Čebulc, Jože Jakovac, Jana Šimenc

Postavitev in dizajn
 Vesna Žerjal

USTANOVE, KI SODELUJEJO V TRANSPLANTACIJSKEM PROGRAMU

Zavod RS za presaditve organov in tkiv, Slovenija-transplant, Zaloška 7, 1000 Ljubljana

Internetni strani: www.slovenija-transplant.si
www.europeandonationday.org
 Telefon: + 386 1 300 68 60
 Faks: + 386 1 300 68 66

Direktorica:
 Prim. Danica Avsec, dr. med., svetnica
 GSM: + 386 41 760 917
 E-pošta: danica.avsec@slovenija-transplant.si

